

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 7.6.2007
COM(2007) 303 galīgā redakcija

2007/0113 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

**par patērētāju aizsardzību attiecībā uz dažiem aspektiem, kas saistīti ar īpašumtiesībām
uz laiku, ilgtermiņa brīvdienų produktiem, to tālākpārdošanu un maiņu**

(iesniegusi Komisija)

{SEC(2007) 743}

{SEC(2007) 744}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1) PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

- **Priekšlikuma pamatojums un mērķi**

Priekšlikums izstrādāts Eiropas Parlamenta un Padomes 1994. gada 26. oktobra Direktīvas 94/47/EK par pircēju aizsardzību attiecībā uz dažiem aspektiem līgumos, saskaņā ar kuriem pērk tiesības uz laiku izmantot nekustamo īpašumu, pārskatīšanas rezultātā.

Pēc Direktīvas 94/47/EK pieņemšanas tirgū notikušas būtiskas pārmaiņas, nozīmīgākās no tām ir tādu jaunu produktu piedāvājums, kas tiek līdzīgi tirgoti un visumā ir ekonomiski līdzīgi īpašumtiesībām uz laiku tajā nozīmē, ka sākotnēji jāveic lielāks maksājums, kam seko maksājumi, kas saistīti ar brīvdienu mītnes vēlāku faktisko izmantošanu (tikai mītnes izmantošanu vai kopā ar ceļošanu). Šie produkti nav Direktīvas 94/47/EK darbības jomā. Minēto produktu neiekļaušana regulā ir radījusi būtiskas problēmas patērētājiem un likumīgai uzņēmējdarbībai, ko pierāda Eiropas Patērētāju centros, patērētāju organizācijās un citās valsts iestādēs iesniegto sūdzību skaits.

Fakti liecina, kas samazinās sūdzību skaits saistībā ar īpašumtiesībām uz laiku. Lielā mērā tas pierāda, ka ir atrisinātas daudzas problēmas, ar kurām patērētāji sastapās pirms direktīvas pieņemšanas. Tomēr vēl joprojām ir daudz patērētāju sūdzību, kas galvenokārt saistītas ar jauniem produktiem, piemēram, brīvdienu atlaižu klubiem, un tālākpārdošanas līgumiem.

- **Vispārīgais konteksts**

Padome 2000. gada 13. aprīlī pieņēma secinājumus par Direktīvas 94/47/EK īstenošanu. Lai palīdzētu Komisijai saistībā ar priekšlikuma par direktīvas grozījumiem iesniegšanu, secinājumos tika uzskaitīti vairāki elementi, kas varētu būt noderīgi, pārskatot direktīvu.

Eiropas Parlaments 2002. gada 4. jūlija rezolūcijā ieteica Komisijai rīkoties, lai atrisinātu patērētāju problēmas saistībā ar īpašumtiesībām uz laiku, vienlaikus garantējot tiem visaugstāko aizsardzības līmeni.

Priekšlikumā ņemti vērā gan secinājumi, gan rezolūcija.

Paziņojumā „Patērētāju politikas stratēģija 2002 – 2006” Komisija paredzēja Direktīvas 94/47/EK pārskatīšanu. Priekšlikums ir iekļauts Komisijas mainīgajā programmā *acquis communautaire* atjaunošanai un vienkāršošanai un Komisijas darba un likumdošanas programmā ar norādi COM (2006)629, galīgā redakcija – 2006/SANCO/038.

- **Spēkā esošie noteikumi priekšlikuma jomā**

Eiropas Parlamenta un Padomes 1994. gada 26. oktobra Direktīva 94/47/EK par pircēju aizsardzību attiecībā uz dažiem aspektiem līgumos, saskaņā ar kuriem pērk tiesības uz

laiku izmantot nekustamo īpašumu.

Šis priekšlikums papildina esošos ES tiesību aktus, jo īpaši Negodīgas komercprakses direktīvu (2005/29/EK), turpmāk tekstā NKD, kas stāsies spēkā 2007. gada 12. decembrī. Paredzams, ka NKD novērsīs problēmas, ko rada uzmācīga vai maldinoša tirdzniecības prakse. Tomēr NKD neparedz atsaukšanas tiesības vai depozītu aizliegumu, kas ir vieni no galvenajiem aizsardzības elementiem Direktīvā 94/47/EK. Šādas līgumtiesības patērētājiem var piešķirt tikai paplašinot Direktīvas 94/47/EK darbības jomu.

- **Atbilstība pārējiem ES politikas virzieniem un mērķiem**

Komisija ir uzsākusi visaptverošu pārskatīšanu attiecībā uz patērētāju *acquis*, kas ietver 8 direktīvas, tostarp Direktīvu 94/47/EK. 2007. gada 8. februārī tika pieņemta Zaļā grāmata. Tajā izklāstīti vairāki patērētāju *acquis* reformas varianti. Minēto variantu vidū ir arī jaukta pieeja, kas no vienas puses balstās uz horizontālu instrumentu, kas sistemātiskā veidā atjaunotu kopīgos *acquis* aspektus (piemēram, definīcijas) un, no otras puses, uz dažu konkrētai nozarei raksturīgu direktīvu aspektu vertikālu pārskatīšanu. Saistībā ar īpašumtiesībām uz lauku minētā vertikālā pārskatīšana pēc būtības nozīmē Direktīvas 94/47/EK definīciju un darbības jomas grozījumus, lai iekļautu jaunus brīvdienu produktus, kā arī precizētu un atjaunotu noteikumus par prasībām attiecībā uz patērētājiem paredzētās informācijas un līguma saturu un valodu.

Nemot vērā to, ka patērētāju problēmām vajadzīgs steidzams risinājums, jo īpaši attiecībā uz tālākpārdošanu un jauniem produktiem, Direktīvas 94/47/EK pārskatīšana ir kļuvusi par prioritāti, un tā ir šā priekšlikuma tēma.

2) APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Apspriešanās metodes, galvenās mērķnozares un vispārīgs respondentu raksturojums

Sanāksmēs 2004. – 2006. gadā un trijās rakstveida konsultācijās 2006. gadā notika apspriešanās ar galvenajām iesaistītajām personām. 2006. gada februārī dalībvalstīm un iesaistītajām personām nosūtīja visaptverošas aptaujas anketas ar jautājumiem, kas attiecas uz datiem, un jautājumiem regulatīvajā jomā.

Dalībvalstu ekspertu pastāvīgās darba grupas *acquis* pārskatīšanas jautājumos sanāksmē 2006. gada martā arī notika diskusijas par apspriežamajiem jautājumiem.

Komisija 2006. gada 1. jūnijā savā tīmekļa vietnē publicēja apspriežu dokumentu un aicināja ieinteresētās puses izteikt savu nostāju līdz 2006. gada 15. augustam. Komisija saņēma vairāk kā 100 atsauksmes no visām iesaistītajām personām, tostarp 14 dalībvalstīm, vienas EEZ/EBTA valsts, nozares un patērētāju pārstāvjiem, īstenošanas iestādēm un juristiem. Atbildes publicētas tīmekļa vietnē http://ec.europa.eu/consumers/cons_int/safe_shop/timeshare/index_en.htm.

2006. gada 19. jūlijā Komisija organizēja semināru, kurā bija plaši pārstāvētas ieinteresētās personas un dalībvalstis.

SANCO ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē 2006. gada jūlijā publicēja otru aptauju, kurā aicināja izteikt viedokli par iespējamo vertikālo pārskatīšanu un datiem par administratīvo slogu.

Apspriešanas laikā tika ievēroti Komisijas obligātie standarti iesaistīto personu aptaujāšanai.

Atbilžu kopsavilkums un tas, kā tās ņemtas vērā

Apspriešana pierādīja, ka pastāv nopietnas problēmas patērētājiem, kas saistītas ar ilgtermiņa brīvdienu produktiem un tālākpārdošanas starpniecību, kā arī mazākā mērā ar īpašumtiesībām uz laiku un ar to maiņu.

Tomēr uzskati par problēmu nozīmīgumu un to, kā tās būtu jārisina, atšķiras. Vairums dalībvalstu, patērētāju un citu iesaistīto personu atbalsta pārskatīšanu. Savukārt organizētā Eiropas nozare īpašumtiesību uz laiku jomā ir pret Direktīvas 94/47/EK pārskatīšanu, apgalvojot, ka direktīva nav pareizais līdzeklis jaunu produktu reglamentēšanai vai ka problēmu risinājums ir labāka īstenošana, pašregulācija un patērētāju informēšana.

Komisija uzskata, ka visumā apspriešana pierādīja vajadzību risināt šīs problēmas un to, ka nebūtu lietderīgi paplašināt direktīvas darbības jomu.

Vairums iesaistīto personu atbalstīja prasību atjaunošanu attiecībā uz prospektā un līgumā iekļaujamo informāciju un tādu noteikumu ieviešanu, kas nodrošina, ka patērētāju uzmanība tiek pievērsta atteikuma tiesībām. Priekšlikumā paredzēti šādi noteikumi.

Direktīvas 6. pants aizliedz avansa maksājumus atteikuma termiņa laikā. Dalībvalstis ir transponējušas šo noteikumu, tomēr sods par šā noteikuma pārkāpumiem dažādās valstīs atšķiras, un dažas dalībvalstis zināmā mērā pieļauj trešo personu depozīta maksājumus. Tāpat direktīvas noteikuma dažāda interpretācija ir radījusi atšķirības valstu tiesību aktos attiecībā uz situāciju, kad tiek pagarināts atteikuma termiņš. Dažās dalībvalstīs aizliegums attiecas tikai uz parasto atteikuma termiņu.

Īpašumtiesību uz laiku nozare atbalsta šā aizlieguma atcelšanu, apgalvojot, ka tas kavē uzņēmējdarbību, attur no investīcijām tiesībās uz laiku izmantot nekustamo īpašumu starptautiskas viesnīcu ķēdes ar zīmolvārdu un kavē tādu produktu radīšanu un tirgošanu, kas ir ārpus direktīvas darbības jomas. Nozare, kas saistīta ar īpašumtiesībām uz laiku, uzskata, ka depozīta iemaksāšana padarīs līgumu saistošāku patērētājiem (t.i. patērētāji būs mazāk ieinteresēti atteikties no līguma). Tas ļautu uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar īpašumtiesībām uz laiku, labāk organizēt darbību, jo mazāk patērētāju atkāptos no līguma. Kā aizlieguma alternatīvu nozares piedāvā trešu pušu mehānismus patērētāju iemaksu aizsardzībai, piemēram, darījumu kontus, vienošanos par pilnvarotajiem, trešo pušu galvojumus, akreditīvus utt.

Citas iesaistītās personas uzskata, ka depozītu aizlieguma atcelšana faktiski mazinās atteikuma tiesības. Iemaksas atgūšana var izrādīties sarežģīta administratīvās procedūras dēļ, ko tā ietver, jo patērētājs nepārzin dažādus dalībvalstīs ieviestos trešo pušu mehānismus, vai vienkārši tāpēc, ka līguma parakstīšanas brīdī patērētājs ir nepazīstamos apstākļos. Avansa maksājumu atgūšana ir gandrīz neiespējama, ja

darījums noticis ar negodīgiem tirgotājiem. Turklāt tās pašas iesaistītās personas apgalvo, ka būs ļoti grūti pārliecināties, ka trešā puse ir pilnībā neatkarīga no uzņēmuma, kas piedāvā īpašumtiesības uz laiku, kā arī nodrošināt, ka visā ES trešo pušu mehānismiem piemēro vienādus noteikumus (piemēram, dažas dalībvalstis var ieviest mehānismus, kas ļauj veikt maksājumus ar notāra starpniecību, citas – ar finanšu institūciju starpniecību utt.).

Patērētāju organizācijas konsekvēnti aizstāv viedokli, ka jebkāda depozīta aizliegums ir efektīvs veids, kā patērētājiem ļaut izmantot atteikuma tiesības. Minētās organizācijas uzskata, ka iemaksājot depozītu, patērētājam tiks apgrūtināta iespēja izmantot atteikuma tiesības. Patērētājs varētu izlemt nepārtraukt līgumu nevis tādēļ, ka ir apmierināts par darījumu, bet gan tādēļ, ka tam nāktos kārtot dokumentus un veikt procedūras, lai saņemtu atpakaļ iemaksāto naudu. Depozīta aizliegums ir skaidrs noteikums, kas viegli saprotams patērētājiem, turpretim, alternatīvu variantu gadījumā, piemēram, atļaujot trešajām pusēm maksājamus depozītus, patērētājiem būtu grūti spriest, vai trešā puse ir uzticama un neatkarīga no pārdevēja.

Šo iemeslu dēļ tiek saglabāts jebkādu depozītu aizliegums atteikuma termiņa laikā. Aizlieguma saglabāšana ir atbildes rīcība tam, ka vairumā gadījumu patērētājiem vajadzīgs pārdomu laiks, lai izlemtu, vai tie vēlas saglabāt līgumu, kuru lielākajā daļā gadījumu tie nedomāja noslēgt. Šo produktu raksturs, kurus bieži tirgo ar uzbāzīgu pārdošanas metožu palīdzību, attaisno patērētāju aizsardzības līmeni atbilstīgi kontekstam. Jaunajā priekšlikumā aizliegums ir precizēts, nodrošinot, ka tiek aizliegta jebkāda veida atlīdzība tirgotājam vai jebkurai citai trešajai pusei un ka aizliegums attiecas ne tikai uz parasto termiņu, bet arī uz tiem gadījumiem, kad termiņš tiek pagarināts, jo līgumā nav sniegta visa vajadzīgā informācija.

Patērētāju pārstāvji atbalstīja iespēju ieviest kriminālsankcijas. Dalībvalstis un nozare kopumā bija pret to, apgalvojot, ka iespējai lemt par sankciju atbilstošu kombināciju un veidu jābūt dalībvalstu kompetencē. Kopš 2006. gada 31. decembra darbojas patērētāju tiesību aizsardzības īstenošanas sadarbības tīkls, kas izveidots ar Regulu Nr. 2006/2004/EK. Komisija paredz, ka šī regula veicinās pārrobežu pasākumus pret patērētāju tiesību pārkāpumiem. Šā jaunā instrumenta efektivitāte būtu jānovērtē pirms tāda noteikuma ieviešanas ES līmenī, ar ko paredz kriminālsankcijas.

No 2006. gada 1. jūnija līdz 2006. gada 15. augustam tīmeklī notika atklāta apspriešana. Komisija saņēma 100 atbildes. Rezultāti publicēti tīmekļa vietnē http://ec.europa.eu/consumers/cons_int/safe_shop/timeshare/index_en.htm.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs, jo no dalībvalstīm, iesaistītajām personām un Eiropas Patērētāju centriem aptauju un sabiedriskās apspriešanas laikā tika saņemti visaptveroši dati. Pēc tam informāciju analizēja un vajadzības gadījumā pieprasīja papildu informāciju.

- **Ietekmes novērtējums**

Ietekmes novērtējumā apvienoti konkrētu jautājumu apspriešanas procesa rezultāti,

nonākot pie trīs iespējamām politiskajām izvēlēm. Analīzes rezultāti liecina, ka *status-quo* saglabāšana (1. izvēle) negatīvi ietekmēs lielāko daļu iesaistīto personu un ka nedaudzas iesaistītās personas gūs labumu no Direktīvas 94/47/EK saglabāšanas.

Tas pats attiecas uz variantu, kas neparedz tiesību aktu piemērošanu (3. izvēle).

No otras puses, ietekmes novērtējums attiecībā uz iespēju vertikāli pārskatīt Direktīvu 94/47/EK (2. izvēle) liecina, ka šī izvēle nodrošinātu labākus tirgus rezultātus lielākajai daļai iesaistīto personu. Šīs izvēles galvenās priekšrocības ir tādas, ka tā attiecina īpašumtiesību uz laiku pircējiem piemēroto aizsardzību arī uz citu ilgtermiņa brīvdienų produktu pircējiem, tālākas pārdošanas un maiņas starpniekiem; uzņēmējdarbībai tiek radīta vairāku līmeņu konkurence; un tiesiska skaidrība tiek panākta ar atjaunotām un elastīgām produktu definīcijām, kā arī pilnībā saskaņotu 14 dienu atteikuma termiņu visā ES. Tādēļ konstatēto problēmu risināšanai tiek ierosināts izmantot 2. izvēli, kas ir vispiemērotākā.

3) PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

- **Ierosināto pasākumu kopsavilkums**

Direktīvas pārskatīšanas galvenais mērķis ir nodrošināt patērētāju aizsardzību attiecībā uz tālākpārdošanu un jauniem produktiem, kas ienākuši tirgū, piemēram brīvdienų atlaižu klubi. Priekšlikums aizstās Direktīvu 94/47/EK ar modernu, vienkāršotu un saskaņotu sistēmu, kas ietver īpašumtiesības uz laiku, ilgtermiņa brīvdienų produktus, kā arī maiņu un tālākpārdošanu.

- **Juridiskais pamats**

Līguma 95. pants.

- **Subsidiaritātes princips**

Subsidiaritātes principu piemēro, ciktāl priekšlikums nav Kopienas ekskluzīvā kompetencē.

Dalībvalstis nevar pilnībā sasniegt priekšlikuma mērķus šādu iemeslu dēļ.

Priekšlikuma mērķis ir uzlabot patērētāju tiesību aizsardzību, kā arī palīdzēt patērētājiem un tirgotājiem pēc iespējas vairāk izmantot iekšējā tirgus priekšrocības sektorā, kurā bieži tiek noslēgti pārrobežu līgumi. Dalībvalstis nevar pienācīgi sasniegt šo mērķi; atšķirības valstu likumdošanā rada šķēršļus iekšējā tirgus pareizai darbībai, traucē konkurenci un izraisa juridisku nenoteiktību.

Priekšlikuma mērķi labāk tiks sasniegti ar Kopienas mēroga pasākumiem šādu iemeslu dēļ.

Kopienas tiesību akts ir spēkā visās dalībvalstīs, tas ietver aspektus, kas nav atrunāti valsts likumos, un nodrošina augstu patērētāju aizsardzības līmeni pārrobežu līgumu gadījumā.

Vairums patērētāju sūdzību ir saistītas ar pārrobežu darījumiem.

Priekšlikumā reglamentēts jautājums, kas jau tiek reglamentēts Kopienas līmenī. Tas aizstās Direktīvu 94/47/EK. Tā kā darījumi ļoti bieži ir saistīti pārrobežu uzņēmējdarbību, ir vajadzīgi pārrobežu standarti, t.i. tiesību akta darbības jomai jābūt Kopienas līmenī.

Valstu likumiem jāregulē iekšējie aspekti, kuri jau ir ietverti tiesību aktos un tradīcijās, kas cieši iesakņojušās dalībvalstīs. Piemēram, priekšlikums neparedz, ka īpašumtiesībām uz laiku obligāti jābūt vienādam tiesiskajam raksturam; tieši pretēji – tiek pilnībā ievērota dalībvalstu nostāja attiecībā uz to, kādam jābūt tiesiskajam raksturam; tas pats attiecas uz īpašumu pārvaldību un uzturēšanu. Priekšlikums attiecas tikai uz tiem aspektiem, kas būtu jāreglamentē Kopienas līmenī.

Tāpēc priekšlikums atbilst subsidiaritātes principam.

- **Proporcionalitātes princips**

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu šāda iemesla dēļ.

Priekšlikums tāpat kā Direktīva 94/47/EK neattiecas uz visiem aspektiem īpašumtiesību uz laiku jomā, bet tikai uz dažiem no tiem, kas tiek uzskatīti par problemātiskākajiem, un tādēļ attiecībā uz šiem aspektiem ir vajadzīga rīcība Kopienas mērogā. Pārējos aspektus reglamentēs valstu tiesību akti. Piemēram, būs spēkā valsts līgumtiesību vispārīgie noteikumi un valsts noteikumi attiecībā uz apstiprināšanas režīmiem un licencēšanu.

Tādējādi direktīva ir piemērots instruments un tādēļ priekšlikums atbilst proporcionalitātes principam.

- **Juridisko instrumentu izvēle**

Ierosinātais juridiskais instruments: direktīva.

Citi instrumenti nebūtu piemēroti šāda iemesla dēļ.

Risinājumu problēmām, kuru pārvarēšana ir priekšlikuma mērķis, var panākt tikai ar Kopienas līmeņa rīcību. Turklāt Komisija uzskata, ka ar valstu tiesību aktiem jāreglamentē tie iekšējie aspekti, uz kuriem attiecas tiesību akti un dziļi iesakņojušās tradīcijas dalībvalstīs.

Tādējādi direktīva ir piemērots instruments. Regula būtu pārāk neelastīga un neparedzētu dalībvalstīm pietiekami daudz brīvības, lai pienācīgi reglamentētu šo jautājumu un noteiktu tiesisko raksturu tiesībām, uz kurām attiecas šajā direktīvā aprakstītie līgumi; lēmums savukārt neattiektos uz visām dalībvalstīm, bet ieteikumam nav saistošā rakstura, kas vajadzīgs minētā jautājuma efektīvai reglamentēšanai.

4) IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē Kopienas budžetu.

5) PAPILDU INFORMĀCIJA

- **Vienkāršošana**

Priekšlikumā paredzēta tiesību aktu vienkāršošana.

Priekšlikums paredz vienkāršot tiesību aktus, izmantojot skaidrāku un caurredzamāku juridisko valodu; precizējot definīcijas un direktīvas piemērošanas jomu, nodrošinot iesaistītajām personām tiesisko noteiktību; atjaunojot un vienkāršojot prasības attiecībā uz informāciju, lai nodrošinātu efektivitāti un samazinātu administratīvās izmaksas; un iekļaujot pārskatīšanas klauzulu, kas novērsīs novecošanu un nodrošinās, ka direktīva efektīvi darbosies arī nākotnē.

Priekšlikums ir iekļauts Komisijas mainīgajā programmā *acquis communautaire* atjaunošanai un vienkāršošanai un darba un likumdošanas programmā ar norādi 2006/SANCO/038.

- **Spēkā esošo tiesību aktu atcelšana**

Ja priekšlikumu pieņems, būs jāatceļ spēkā esoši tiesību akti.

- **Pārbaude, pārskatīšana un turpināmība**

Priekšlikumā ietverta pārskatīšanas klauzula.

- **Atbilstības tabula**

Dalībvalstīm jāpaziņo Komisijai to valsts tiesību aktu noteikumi, ar kuriem transponē šo direktīvu, kā arī jāiesniedz minēto tiesību aktu un šīs direktīvas atbilstības tabula.

- **Eiropas Ekonomikas zona**

Ierosinātais tiesību akts attiecas uz EEZ jomas jautājumu, un tāpēc tas jāattiecina uz Eiropas Ekonomikas zonu.

- **Sīkāks priekšlikuma skaidrojums**

1. pants „Darbības joma”

Priekšlikums aizstās Direktīvu 94/47/EK ar modernu, vienkāršotu un saskaņotu sistēmu, kas ietver īpašumtiesības uz laiku, ilgtermiņa brīvdienu produktus, kā arī maiņu un tālākpārdošanas starpniecību. Direktīvas noteikumi attieksies uz visiem tiem produktiem, kas definēti 2. pantā, ja vien nav norādīts citādi. Konkrētāk, speciāli ir izveidots prospektā un līgumā iekļaujamās informācijas saraksts, lai tas būtu piemērots dažādiem produktiem.

Horizontālie jautājumi tiks risināti *Acquis* vispārējā pārskatīšanā. Tādēļ 1. panta 2. punktā attiecībā uz šiem jautājumiem iekļauta atkāpe no pilnīgas saskaņošanas. Turklāt šajā noteikumā precizēts, ka, nodrošinot tiesības pārtraukt līgumu, direktīva neskar valstu tiesību aktus. Tas nozīmē, ka var saglabāt valsts noteikumus, piemēram, par līguma pirmstermiņa izbeigšanu vai tiesībām pārtraukt līgumu, ja patērētājs ir ticis maldināts.

2. pants „Definīcijas”

Priekšlikuma 2. panta 1. punkts definē „īpašumtiesības uz laiku”. Papildus Direktīvā 94/47/EK aprakstītajiem produktiem priekšlikumā ietverti tādi produkti, kas ir līdzvērtīgi īpašumtiesībām uz laiku, bet kuru viens vai vairāki kritēriji (līgums uz laiku, kas pārsniedz 3 gadus, attiecībā uz „nekustamo īpašumu”) esošajā definīcijā nav ietverti. Tā kā definīcija vairs nav saistīta tikai ar nekustamo īpašumu, tā ietvers arī līgumus par izmitināšanu laivās, dzīvojamās piekabēs vai kruīzu kuģos. Definīcija neattieksies uz citiem līgumiem, kas nenodrošina izmitināšanu, piemēram, dzīvojamo piekabju apstāšanās vietām, atpūtas laivu glabāšanas vietām utt. Tāpat tajā nebūs iekļauta arī vienošanās par vietām ložās sporta spēļu vērošanai, jo termins „izmitināšana” nozīmē nakšņošanu. Definīcija attiecas uz līgumiem, kas noslēgti uz termiņu, ilgāku par vienu gadu, tostarp tā ietver „izmēģinājuma paketes” brīvdienu mītnēm uz 35 mēnešu termiņu. No otras puses, definīcija neietvers iepriekš apmaksātu izmitināšanu viesnīcā divām apmešanās reizēm gada laikā, jo līguma termiņš ir mazāks par vienu gadu. Tāpat definīcijā nebūs iekļauta arī viesnīcas istabu rezervēšana vairākiem gadiem, ar noteikumu, ka nav noslēgts līgums, bet ir veikta rezervēšana, kas patērētājam nav saistoša. Tā kā izmitināšana paredzēta „ilgāk kā uz vienu periodu”, parastie īres līgumi nav definīcijas priekšmets arī tad, ja to ilgums pārsniedz vienu gadu. Definīcija nosaka, ka tiesības iegūst par „atlīdzību”, kas var būt, piemēram, maksājums skaidrā naudā, ar kredītkarti vai iemaksa ar īpašumtiesībām uz laiku. Nav prasības par to, ka visa atlīdzība jānodrošina līguma sākotnējā fāzē, lai uz šo līgumu attiektos minētā definīcija. Tāpat ir iekļauti arī līgumi, kad patērētājs par sākotnēju iemaksu iegūst tiesības, un pēc tam veic papildu maksājumus par katru mītnes izmantošanas reizi.

„Ilgttermiņa brīvdiena produkta” definīcijā 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā ietverti tādi produkti, kā, piemēram, brīvdienu atlaižu klubi. Šā produkta būtība ir tāda, ka patērētājs iegūst „tiesības saņemt atlaides vai citu labumu tikai izmitināšanai, izmitināšanai kopā ar ceļošanu vai citiem pakalpojumiem”. Ietverti tikai tie līgumi, kuros šādas tiesības iegūst par atlīdzību. Taču tajā neietilpst parastās uzticamo klientu shēmas, kas paredz atlaides turpmākām uzturēšanās reizēm kādā no viesnīcu ķēdes viesnīcām. Atlaides, ko paredz īsākam laika periodam vai vienreizējas atlaides nav iekļautas definīcijā. Šāda produkta piemērs varētu būt viesnīcu ķēdes piedāvāta „Vasaras atlaižu karte”, kad patērētājs maksā 100 euro par karti, kura tam dod iespēju saņemt 10% atlaidi nakšņošanai kādā no ķēdes viesnīcām vasaras sezonas laikā. Nav iekļauti līgumi, kuru galvenais mērķis ir cits, nevis atlaižu vai kompensāciju piedāvāšana. Tas nozīmē, ka, piemēram, kredītkarte nav „ilgttermiņa brīvdienų produkts” arī tad, ja uzņēmums piedāvā atlaides viesnīcās un patērētājam ir jāmaksā par kartes noformēšanu, kā arī gada maksa, jo šāda līguma primārais mērķis nav atlaižu sniegšana.

„Tālākpārdošana” definēta 2. panta 1. punkta c) apakšpunktā, iekļaujot starpniecības

līgumus, kas noslēgti patērētāja, kurš vēlas pārdot vai nopirkt īpašumtiesības uz laiku/ilgtērmiņa brīvdienu produktu, un tālākpārdošanas aģenta starpā. Pārdošanas līgums starp diviem patērētājiem netiek reglamentēts, jo priekšlikums reglamentē tikai darījumus starp uzņēmumu un patērētāju. Savukārt ja tirgotājs nav starpnieks, bet gan īpašumtiesību uz laiku pircējs, kurš tās tālāk pārdod patērētājam, šāds līgums atbilst īpašumtiesībām uz laiku saskaņā ar a) apakšpunktu un uz to attiecas priekšlikums, jo tā darbība nav ierobežota attiecībā uz pirmpirkumu.

Jēdziena „maiņa” definīcija 2. panta 1. punkta d) apakšpunktā izstrādāta tā, lai ietvertu līgumus par dalību maiņas sistēmā. Tā neattiecas uz atsevišķām maiņām līguma laikā. Uzskata, ka definīcija attiecas uz līgumu arī tad, ja ir piešķirts bezmaksas iepazīšanās periods vai maksu par pirmo periodu sedz trešā puse, piemēram, tirgotājs, kurš pārdod tādas īpašumtiesības uz laiku, kas saistītas ar maiņu.

Definīcijas „tirgotājs” un „patērētājs” 2. panta 1. punkta e) un f) apakšpunktā aizstāj direktīvā izmantotos jēdzienus „pircējs” un „pārdevējs”. Jēdziens „pircējs” ir nepiemērots patērētājam, kas pārdod savas īpašumtiesības uz laiku (tālākpārdošanas gadījumā). Jaunās definīcijas atbilst definīcijām NKD.

„Papildu līgums”, kas definēts 2. panta 1. punkta g) apakšpunktā, ir līgums, kas ir cita līguma apakšlīgums, piemēram, maiņa attiecībā uz īpašumtiesībām uz laiku.

Ar 3. un 4. pantu – „Informācija pirms līguma slēgšanas un reklāma” un „Līgums” – kopumā tiek pārņemti atbilstošie panti Direktīvā 94/47/EK. Priekšlikuma 3. pants nodrošina, ka patērētājs saņem informāciju, kas vajadzīga, lai pieņemtu pamatotu lēmumu. Līdzīgi kā esošajā direktīvā tirgotāja pienākumu sniegt informāciju izraisa patērētājs, kas izrāda interesi par produktu un jautā par to. Turklāt 4. pants ietver noteikumu, ka jānodrošina patērētāja uzmanības pievēršana atteikuma tiesībām, kā arī ir vienkāršoti noteikumi par valodām. Direktīvā 94/47/EK paredzētā iespēja dalībvalstīm pieprasīt papildu valodas nav saglabāta.

5. pants „Atteikuma tiesības” kopumā atbilst Direktīvas 94/47/EK noteikumiem, taču atteikuma termiņš ir pagarināts līdz 14 dienām un saskaņots visā ES. Ir precizēts arī 5. panta 2. punktā iekļautais noteikums par atteikuma termiņa pagarināšanu, ja nav izpildītas 4. panta prasības; lai atteikuma periods sāktos, papildu informācija ir jāsniedz rakstiski.

6. pants „Avansa maksājums”

Priekšlikuma 6. panta 1. punktā kopumā pārņemts Direktīvas 94/47/EK atbilstošajā pantā paredzētais aizliegums iemaksāt depozītu atteikuma termiņa laikā. Turklāt tā mērķis ir precizēt aizliegumu. Aizliegums attiecas ne tikai uz maksājumiem, bet arī visa veida atlīdzību no patērētāju puses, un ne tikai tirgotājam, bet arī citiem saņēmējiem. Aizliegums ir spēkā tik ilgi, kamēr nav beidzies atteikuma termiņš; ja atteikuma termiņš ir pagarināts informācijas prasību neizpildes dēļ, pagarina arī aizlieguma termiņu. Arī šis jautājums ir precizēts priekšlikumā.

6. panta 2. punkts aizliedz veikt avansa maksājumu tālākpārdošanas gadījumā. Šā aizlieguma termiņš ir garāks nekā atteikuma termiņš, tas beidzas pēc tam, kad ir notikusi faktiskā pārdošana vai tālākpārdošanas līgums ir pārtraukts citā veidā.

7. pants „Papildu līgumu pārtraukšana”

7. panta 1. punkts paredz visu papildu līgumu anulēšanu, ja patērētājs pārtrauc galveno līgumu. Kā paskaidrots iepriekš tekstā, papildu līgums ir līgums, kas ir cita līguma apakšlīgums, piemēram, maiņa attiecībā uz īpašumtiesībām uz laiku. Attiecībā uz noteiktiem saistītiem kredītlīgumiem piemēro 7. panta 2. punktu. Ja galvenā līguma atteikuma termiņš ir pagājis, maiņas līgumu atteikuma tiesības, kas izriet no 5. panta, ir spēkā neatkarīgi no tā.

Priekšlikuma 7. panta 2. punkts pārņem Direktīvas 94/47/EK noteikumu, kas paredz noteiktu saistītu kredītlīgumu pārtraukšanu, ja patērētājs izmanto savas atteikuma tiesības attiecībā uz galveno līgumu.

Ar 7. panta 3. punktā paredzēto pienākumu dalībvalstīm pieņemt noteikumus kredītlīgumu pārtraukšanai tiek pārņemts atbilstošais Direktīvas 94/47/EK noteikums, taču tas paplašināts, iekļaujot papildu līgumus.

8. pants kopumā atbilst Direktīvas 94/47/EK atbilstošajiem noteikumiem.

9. līdz 11. pantā paredzēti noteikumi par sankcijām, īstenošanu, informāciju patērētājiem un pārsūdzību, kas līdzīgi noteikumiem jaunākajās patērētāju tiesību aizsardzības direktīvās. Eiropas Patērētāju centri palīdz nodot pārrobežu sūdzības attiecīgajām alternatīvajām strīdu izšķiršanas iestādēm, ar noteikumu, ka tādas pastāv. Viens no 10. panta noteikumu mērķiem ir veicināt šādu iestāžu dibināšanu.

12. līdz 16. pantā iekļautas tehniskas izmaiņas vai standarta noteikumi un formulas, tāpēc īpaši komentāri nav vajadzīgi.

(Paskaidrojuma raksts apstiprināts – 10 179 rakstu zīmes – saskaņā ar TĢD normu.)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par patērētāju aizsardzību attiecībā uz dažiem aspektiem, kas saistīti ar īpašumtiesībām uz laiku, ilgtermiņa brīvdienų produktiem, to tālākpārdošanu un maiņu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 95. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu¹,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²,

rīkojoties saskaņā ar Līguma 251. pantā³ noteikto procedūru,

tā kā:

- (1) Kopš Eiropas Parlamenta un Padomes 1994. gada 26. oktobra Direktīvas 94/47/EK par pircēju aizsardzību attiecībā uz dažiem aspektiem līgumos, saskaņā ar kuriem pērk tiesības uz laiku izmantot nekustamo īpašumu⁴, pieņemšanas ir attīstījušās īpašumtiesības uz laiku un tirgū ir parādījušies jauni, tām līdzīgi brīvdienų produkti. Šie jaunie brīvdienų produkti un daži darījumi, kas saistīti ar īpašumtiesībām uz laiku, piemēram, tālākpārdošana un maiņa, nav Direktīvas 94/47/EK darbības jomā. Turklāt Direktīvas 94/47/EK piemērošanas gaitā gūtā pieredze rāda, ka daži jau iekļautie punkti būtu jāatjauno vai jāprecizē.
- (2) Esošie trūkumi likumdošanā izraisa ievērojamus konkurences traucējumus un rada nopietnas problēmas patērētājiem, tādējādi kavējot iekšējā tirgus vienmērīgu darbību. Tādēļ Direktīva 94/47/EK ir jāatceļ un jāaizstāj ar jaunu, situācijai atbilstošu direktīvu.
- (3) Lai veicinātu tiesisko noteiktību un pilnā mērā panāktu iekšējā tirgus priekšrocības patērētājiem un uzņēmējiem, attiecīgie dalībvalstu tiesību akti arī turpmāk ir jātuvina. Tomēr attiecībā uz dažiem aspektiem dalībvalstīm jādod iespēja turpināt piemērot stingrākus noteikumus.

¹ OV C [...], [...], [...]. lpp.

² OV C [...], [...], [...]. lpp.

³ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁴ OV L 280, 29.10.1994., 83. lpp.

- (4) Šī direktīva neskar valstu noteikumus attiecībā uz nekustamā vai kustamā īpašuma reģistrāciju, izveidošanas nosacījumus vai apstiprināšanas režīmus, vai licencēšanas prasības, tiesiskā rakstura noteikšanu tiesībām, kuras ir šajā direktīvā iekļauto līgumu priekšmets.
- (5) Dažādi šajā direktīvā iekļautie produkti ir skaidri jādefinē, kā arī jāprecizē un jāatjauno noteikumi par informāciju, kas jāsniedz pirms līguma slēgšanas, un līgumu.
- (6) Patērētājam jābūt tiesībām izvēlēties valodu, ko izmanto, sniedzot informāciju pirms līguma slēgšanas, un līguma valodu.
- (7) Lai patērētājam dotu iespēju pilnībā saprast, kādi ir viņa/viņas pienākumi un tiesības saskaņā ar līgumu, ir jādod pārdomu laiks, kurā patērētājs var atteikties no līguma bez attaisnojoša iemesla. Šobrīd dažādās dalībvalstīs šis termiņš ir atšķirīgs, un pieredze rāda, ka Direktīvā 94/47/EK paredzētais laiks nav pietiekams. Tādēļ minēto termiņu jāpagarina un jāsaskaņo.
- (8) Lai uzlabotu patērētāju tiesību aizsardzību, ir jāprecizē aizliegums veikt avansa maksājumu tirgotājam vai jebkurai citai trešajai pusei pirms atteikuma termiņa beigām. Aizliegums veikt avansa maksājumu saistībā ar tālākpārdošanu jāattiecina uz laiku, kamēr faktiski nav notikusi pārdošana vai pārtraukts tālākpārdošanas līgums.
- (9) Ja atteikuma tiesības izmanto attiecībā uz līgumu, kura cena ir pilnībā vai daļēji segta, izmantojot kredītu, ko patērētājam piešķīris tirgotājs vai cita trešā puse, pamatojoties uz līgumu starp šo trešo pusi un tirgotāju, kredītlīgums tiek pārtraukts bez jebkādam sankcijām. Tas pats attiecas uz papildu līgumiem, piemēram, līgumiem par dalību maiņas sistēmās.
- (10) Patērētājam jā saglabā aizsardzība, ko tam paredzēja šī direktīva. Tas pats attiecas uz gadījumiem, kad līgumam piemērojamie tiesību akti ir tādas valsts likumi, kas nav dalībvalsts.
- (11) Dalībvalstīm ir jāpieņem efektīvas, samērīgas un preventīvas sankcijas attiecībā uz šīs direktīvas pārkāpumiem.
- (12) Ir jānodrošina, ka personām vai organizācijām, kurām saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir likumīgas intereses šajā jautājumā, ir tiesiskās aizsardzības līdzekļi, lai uzsāktu tiesvedību par šīs direktīvas pārkāpumiem.
- (13) Dalībvalstīs ir jāizveido piemērotas un efektīvas pārsūdzības procedūras, lai risinātu strīdus starp patērētājiem un tirgotājiem. Šajā sakarā dalībvalstīm jāveicina tādu valsts vai privātu organizāciju izveide, kas risina strīdus ārpustiesas kārtībā.
- (14) Dalībvalstīm jānodrošina, ka patērētājus efektīvi informē par valsts noteikumiem, ar ko transponē šo direktīvu, un jāaicina tirgotājus informēt par šajā nozarē pastāvošajiem rīcības standartiem.
- (15) Tā kā dalībvalstis nevar pienācīgi sasniegt šīs direktīvas mērķus, un tādējādi tos var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar proporcionalitātes principu, kā minēts Līguma 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šī direktīva nepārsniedz to, kas vajadzīgs iekšējā

tirgus šķēršļu likvidēšanai un augsta kopējā patērētāju tiesību aizsardzības līmeņa panākšanai.

- (16) Šajā direktīvā respektētas pamattiesības un ievēroti principi, kas jo īpaši atzīti Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants ***Darbības joma***

1. Šī direktīvas darbības joma ir patērētāju tiesību aizsardzība saistībā ar dažiem aspektiem, kas attiecas uz īpašumtiesību uz laiku un ilgtermiņa brīvdienu produktu popularizēšanu un pārdošanu. Tā attiecas arī uz īpašumtiesību uz laiku un ilgtermiņa brīvdienu produktu tālākpārdošanu, kā arī īpašumtiesību uz laiku maiņu.

Šī direktīva attiecas uz darījumiem starp tirgotāju un patērētāju.

Šī direktīva neskar valsts tiesību aktus, ar noteikumu, ka vispārīgās līgumtiesības paredz patērētājam iespēju pārtraukt līgumu.

2. Dalībvalstis var turpināt piemērot stingrākus valsts noteikumus jomā, kuru saskaņo šī direktīva, lai nodrošinātu augstāku patērētāju tiesību aizsardzības līmeni, un šie noteikumi var attiekties uz:

- a) atteikuma tiesību sākumpunktu;
- b) atteikuma tiesību izmantošanas modalitātēm;
- c) atteikuma tiesību izmantošanas sekām.

2. pants ***Definīcijas***

1. Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- a) „īpašumtiesības uz laiku” ir līgums, kura termiņš ir ilgāks par vienu gadu, ar kuru patērētājs pret atlīdzību iegūst tiesības izmantot vienu vai vairākas mītnes uz vienu vai vairākiem apmešanās periodiem;
- b) „ilgtermiņa brīvdienu produkts” ir līgums, kura termiņš ir ilgāks par vienu gadu, ar kuru patērētājs pret atlīdzību pamatā iegūst tiesības saņemt atlaides vai citu labumu tikai izmitināšanai, izmitināšanai kopā ar ceļošanu vai citiem pakalpojumiem;
- c) „tālākpārdošana” ir līgums, ar kuru tirgotājs pret atlīdzību palīdz patērētājam pārdot vai nopirkt īpašumtiesības uz laiku vai ilgtermiņa brīvdienu produktu;

- d) „maiņa” ir līgums, ar kuru patērētājs pret atlīdzību pievienojas shēmai, kura ļauj viņam mainīt savu īpašumtiesību uz laiku atrašanās vietu un/vai laiku maiņas ceļā;
 - e) „tirgotājs” ir fiziska vai juridiska persona, kas rīkojas ar tirdzniecību, uzņēmējdarbību vai profesionālu darbību saistītu mērķu labā, vai jebkura persona, kas rīkojas tirgotāja vārdā;
 - f) „patērētājs” ir fiziska persona, kas rīkojas tādu mērķu labā, kas nav saistīti ar tirdzniecību, uzņēmējdarbību, amatniecību vai profesionālo darbību;
 - g) „papildu līgums” ir jebkāds līgums, kas ir cita līguma apakšlīgums.
2. Lai aprēķinātu līguma darbības termiņu kā definēts 1. panta a) un b) apakšpunktā, ir jāieskaita visi pagarinājumi, kas izriet no automātiskas pagarināšanas vai pagarināšanas.

3. pants **Informācija pirms līguma slēgšanas un reklāma**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka visās reklāmās tiek pieminēta iespēja saņemt 2. punktā minēto rakstisko informāciju, kā arī norādīts, kur to var saņemt.
2. Patērētājam, kurš pieprasa informāciju, tirgotājs to sniedz rakstveidā, un šajā informācijā papildus vispārīgajam produkta aprakstam vajadzības gadījumā ir sniegta vismaz īsa un precīza informācija par šādiem datiem:
 - a) īpašumtiesību uz laiku gadījumā – I pielikumā minētā informācija un, ja līgums attiecas uz izmitināšanas vietu, kas tiek būvēta – II pielikumā minētā informācija;
 - b) ilgtermiņa brīvdienų produkta gadījumā – III pielikumā minētā informācija;
 - c) tālākpārdošanas gadījumā – IV pielikumā minētā informācija;
 - d) maiņas gadījumā – V pielikumā minētā informācija.
3. Tālākpārdošanas gadījumā tirgotāja pienākums nodrošināt informāciju saskaņā ar 2. punktu attiecas uz patērētāju, kas varētu noslēgt tālākpārdošanas līgumu.
4. Direktīvas 2. punktā minēto informāciju pēc patērētāja izvēles sniedz vienā no Kopienas oficiālajām valodām.

4. pants **Līgums**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka līgums sastādīts rakstveidā un vienā no Kopienas oficiālajām valodām pēc patērētāja izvēles.

2. Direktīvas 3. panta 2. punktā minētā rakstveida informācija veido neatņemamu līguma daļu, un to nedrīkst mainīt, ja vien puses nav skaidri vienojušās citādi vai ja grozījumi radušies tādu apstākļu dēļ, kurus tirgotājs nevar ietekmēt.

Izmaiņas tādu apstākļu rezultātā, kurus tirgotājs nevar ietekmēt, ir jāpaziņo patērētājam pirms līguma slēgšanas.

Līgumā skaidri norāda visas šādas izmaiņas.

3. Pirms līguma parakstīšanas tirgotājs skaidri vērš patērētāja uzmanību uz atteikuma tiesību esību, atteikuma termiņu, kas minēts 5. pantā, kā arī 6. pantā minēto avansa maksājuma aizliegumu atteikuma termiņa laikā.

Patērētājam atbilstošie noteikumi ir jāparaksta atsevišķi.

5. pants ***Atteikuma tiesības***

1. Dalībvalstis nodrošina, ka četrpadsmit dienu laikā pēc līguma noslēgšanas patērētājam ir tiesības atteikties no līguma, neminot iemeslu, skaitot no dienas, kad abas puses ir parakstījušas līgumu vai abas puses ir parakstījušas saistošu sākotnējo līgumu. Ja četrpadsmitā diena ir valsts svētku diena, tad termiņš tiek pagarināts līdz pirmajai darba dienai pēc tās.
2. Ja līgumā nav iekļauta visa I pielikuma a) līdz p) apakšpunktā un II pielikuma a) un b) apakšpunktā minētā informācija, taču trīs mēnešu laikā pēc līguma parakstīšanas minētā informācija tiek sniegta rakstveidā, atteikuma termiņa sākumu skaita no dienas, kad patērētājs saņem šo informāciju.
3. Ja trīs mēnešu laikā pēc līguma parakstīšanas rakstveidā netiek sniegta I pielikuma a) līdz p) apakšpunktā un II pielikuma a) un b) apakšpunktā minētā informācija, atteikuma termiņš beidzas trīs mēnešus un četrpadsmit dienas pēc līguma parakstīšanas.
4. Ja patērētājs grasās izmantot atteikuma tiesības, viņš pirms termiņa beigām par to informē personu, kuras vārds un adrese šim nolūkam ir norādīti līgumā saskaņā ar I pielikuma p) apakšpunktu. Uzskata, ka termiņš ir ievērots, ja šis paziņojums (sūtīts rakstveidā) ir izsūtīts pirms termiņa beigām.
5. Ja patērētājs izmanto atteikuma tiesības, viņš atlīdzina tikai tos izdevumus, kuri saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir radušies līguma slēgšanas un līguma pārtraukšanas rezultātā par juridiskām formalitātēm, kuras ir jāveic pirms 1. punktā minētā termiņa beigām. Līgumā ir skaidri jānorāda šādi izdevumi.
6. Ja patērētājs izmanto atteikuma tiesības saskaņā ar 3. punktu, viņam nav jāatlīdzina nekādi izdevumi.

6. pants
Avansa maksājums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek aizliegti jebkādi patērētāja veikti avansa maksājumi, garantiju nodrošināšana, naudas ieturēšana uz patērētāja kredītkartes, skaidra norāde par parādsaistībām vai jebkāda cita atlīdzība tirgotājam vai jebkurai citai trešajai pusei pirms tā termiņa beigām, kura laikā patērētājs var izmantot atteikuma tiesības saskaņā ar 5. panta 1. līdz 3. punktu.
2. Pirms faktiskās pārdošanas vai tālākpārdošanas līguma pārtraukšanas citā veidā ir aizliegti jebkādi patērētāja veikti maksājumi, garantiju nodrošināšana, naudas ieturēšana uz patērētāja kredītkartēm, parādsaistību atzīšana vai jebkāda cita atlīdzība tirgotājam vai jebkurai citai trešajai pusei par tālākpārdošanu.

7. pants
Papildu līgumu pārtraukšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, ja patērētājs izmanto atteikuma tiesības attiecībā uz īpašumtiesībām uz laiku vai ilgtermiņa brīvdienu produktiem, visi papildu līgumi, tostarp maiņas līgumi, tiek automātiski pārtraukti bez jebkādām sankcijām.
2. Ja līguma cenu pilnībā vai daļēji sedz, izmantojot kredītu, ko patērētājam piešķirīs tirgotājs vai cita trešā puse, pamatojoties uz līgumu starp šo trešo pusi un tirgotāju, kredītlīgums tiek pārtraukts bez jebkādām sankcijām, ja patērētājs attiecībā uz galveno līgumu izmanto atteikuma tiesības saskaņā ar 5. pantu.
3. Dalībvalstis pieņem sīki izstrādātus noteikumus par šādu līgumu pārtraukšanu.

8. pants
Direktīvas obligātais raksturs

1. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad attiecībā uz līgumu ir spēkā dalībvalsts tiesību akti, jebkuri līguma noteikumi, ar kuriem patērētājs atsakās no šajā direktīvā tam paredzētajām tiesībām, nav saistoši.
2. Neatkarīgi no tā, kādus tiesību aktus piemēro, patērētājam nevar atņemt šajā direktīvā paredzēto aizsardzību, ja attiecīgais nekustamais īpašums atrodas dalībvalstī vai ja līgums ir noslēgts kādā no dalībvalstīm.

9. pants
Tiesiskā un administratīvā pārsūdzība

1. Dalībvalstis nodrošina pienācīgu un efektīvu līdzekļu esību, lai nodrošinātu šīs direktīvas prasību izpildi patērētāju interesēs.
2. Šā panta 1. punktā minētie līdzekļi ietver noteikumus, kas paredz, ka viena vai vairākas no turpmāk minētajām iestādēm, kā paredzēts attiecīgās valsts tiesību aktos, saskaņā ar šīs valsts tiesību aktiem var iesniegt prasību tiesā vai kompetentās

pārvaldības iestādēs, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti attiecīgās valsts likumdošanas akti šīs direktīvas īstenošanai:

- a) valstu iestādes vai to pārstāvji;
- b) patērētāju organizācijas, kam ir likumīgas intereses patērētāju aizsardzībā;
- c) profesionālas organizācijas, kurām ir likumīgas intereses rīkoties.

10. pants

Patērētāju informēšana un ārpustiesas pārsūdzības procedūras

1. Dalībvalstis veic attiecīgus pasākumus, lai informētu patērētājus par valsts tiesību aktiem, ar kuriem transponē šo direktīvu, un vajadzības gadījumā aicina tirgotājus informēt patērētājus par šajā nozarē pastāvošajiem rīcības kodeksiem.
2. Dalībvalstis veicina efektīvu ārpustiesas procedūru izveidi vai attīstīšanu sūdzību un pārsūdzību izskatīšanai, lai risinātu patērētāju strīdus, kas ir šīs direktīvas darbības jomā.

11. pants

Sankcijas

1. Dalībvalstis nosaka atbilstošas sankcijas gadījumiem, ja tirgotājs pārkāpj valsts noteikumus, kas pieņemti saskaņā ar šo direktīvu.
2. Minētajām sankcijām jābūt efektīvām, samērīgām un preventīvām.

12. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstis vēlākais līdz [...] pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis tūlīt dara zināmus Komisijai minēto noteikumu tekstus, kā arī minēto noteikumu un šīs direktīvas atbilstības tabulu.

Tās piemēro minētos noteikumus no [...].

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsaucē.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

13. pants
Pārskatīšana

Komisija pārskata šo direktīvu un ziņo par to Eiropas Parlamentam un Padomei ne vēlāk kā piecus gadus pēc tam, kad ir stājušies spēkā valsts noteikumi, ar kuriem transponē šo direktīvu.

Vajadzības gadījumā tā iesniedz turpmākus priekšlikumus, lai pielāgotu direktīvu attīstībai šajā jomā.

Komisija var pieprasīt informāciju no dalībvalstīm un valsts pārvaldes iestādēm.

14. pants
Atcelšana

Direktīvu 94/47/EK atceļ.

Norādes uz atcelto direktīvu uzskata par norādēm uz šo direktīvu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu III pielikumā.

15. pants
Stāšanās spēkā

Direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

16. pants
Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs

I PIELIKUMS (īpašumtiesības uz laiku)
3. panta 2. punktā minētā informācija

- a) Pušu identitāte un uzturēšanās valsts, tostarp konkrēta informācija par tirgotāja tiesisko statusu līguma slēgšanas brīdī, pušu paraksti, kā arī datums un vieta, kur līgums noslēgts;
- b) precīzs to tiesību raksturs, kas ir līguma priekšmets, un noteikums, kurā izklāstīti nosacījumi, kas reglamentē šo tiesību izmantošanu dalībvalsts(-u) teritorijā(-s), kurā atrodas attiecīgais īpašums vai īpašumi, un tas, vai šie noteikumi ir izpildīti, vai – ja tie nav izpildīti – kuri noteikumi vēl ir jāizpilda;
- c) ja līgums attiecas uz konkrētu nekustamo īpašumu – precīzs šā īpašuma apraksts un tā atrašanās vieta; ja līgums attiecas uz vairākiem nekustamajiem īpašumiem (daudzām atpūtas vietām) – atbilstošs īpašumu apraksts un to atrašanās vietas; ja līguma priekšmets ir izmitināšana citā vietā, nevis nekustamajā īpašumā – atbilstošs naktsmītnes apraksts un tās aprīkojums;
- d) pakalpojumi (piemēram, elektrība, ūdens, uzturēšana, atkritumu savākšana), kas patērētājam ir vai būs pieejami, un to izmantošanas nosacījumi;
- e) tādi kopīgi izmantojami objekti kā peldbaseins, sauna u.tml., kas patērētājam ir vai varētu būt pieejami un, vajadzības gadījumā, ar kādiem nosacījumiem;
- f) tas, kā tiek organizēta izmitināšanas vietas uzturēšana un remontdarbi, tās pārvaldība un vadība, tostarp arī tas, vai patērētājs var ietekmēt un piedalīties lēmumu pieņemšanā par šiem jautājumiem un kādā veidā to izdarīt;
- g) precīzs apraksts par visu izdevumu sadalījumu patērētājiem un tas, kā un kad šādus izdevumus var palielināt; vajadzības gadījumā informācija par to, vai attiecībā uz izmitināšanas vietu ir reģistrēti jebkādi maksājumi, hipotēkas, apgrūtinājumi vai citi nodrošinājumi;
- h) precīzs termiņš, kura laikā var izmantot līgumā paredzētās tiesības, un, vajadzības gadījumā, to ilgums; diena, kad patērētājs var sākt izmantot līgumā paredzētās tiesības;
- i) cena, ko patērētājam jāmaksā, aptuvena summa, ko patērētājam būs jāmaksā par kopīgi izmantojamiem objektiem un pakalpojumiem; ar īpašuma izmantošanu saistīto maksājumu summas aprēķinu kārtība, ar likumu noteiktie obligātie maksājumi (piemēram, nodokļi un nodevas) un administratīvo procedūru izmaksas (piemēram, pārvaldība, uzturēšana un remontdarbi);
- j) noteikums, kas paredz, ka patērētājs nesedz nekādus citus izdevumus vai neuzņemas citas saistības, kā vien līgumā noteiktās;
- k) tas, vai ir vai nav iespējams pievienoties līgumā paredzēto tiesību maiņas vai tālākpārdošanas sistēmai, informācija par atbilstošajām shēmām un norādes par izdevumiem, kas saistīti ar tālākpārdošanu un maiņu, izmantojot minētās shēmas;

- l) norāde par valodu(-ām), ko pēc pārdošanas var izmantot saziņai par jautājumiem, kas attiecas uz līgumu, piemēram, attiecībā uz pārvaldes jomas lēmumiem, izmaksu pieaugumu un jautājumu vai sūdzību izskatīšanu;
- m) informācija par atteikuma tiesībām un to izmantošanas sekas, tostarp precīza norāde par to izmaksu veidu un apjomu, kas patērētājam būs jākompensē saskaņā ar 5. panta 5. punktu, ja viņš izmantos atteikuma tiesības; vajadzības gadījumā, informācija par pasākumiem kredītīguma un papildu līgumu, kas saistīti ar šo līgumu, pārtraukšanai gadījumā, ja līgums tiek laužts; informācija par šādas līguma pārtraukšanas sekām;
- n) informācija par aizliegumu veikt avansa maksājumus tā termiņa laikā, kad patērētājam ir tiesības atteikties no līguma saskaņā ar 5. panta 1. līdz 3. punktu;
- o) norāde par to, kam un kādā veidā ir jānosūta paziņojums par līguma pārtraukšanu;
- p) rīcības kodeksu esība, saturs, kontrole un īstenošana;
- r) iespēja risināt strīdus ārpus tiesas kārtībā.

II PIELIKUMS (īpašumtiesības uz laiku)

Papildu prasības izmitināšanas vietām, kas tiek būvētas, kā minēts 3. pantā

- a) Izmitināšanas vietas un pakalpojumu, kas padara mitekli pilnībā izmantojamu (gāze, elektrība, ūdens un tālruņa līnija), gatavības statuss;
- b) izmitināšanas vietas un pakalpojumu, kas padara mitekli pilnībā izmantojamu (gāze, elektrība, ūdens un tālruņa līnija), pamatoti novērtēts pabeigšanas termiņš;
- c) attiecībā uz konkrētu nekustamo īpašumu, būvniecības atļaujas numurs, kā arī nosaukums(-i) un pilna(-s) adrese(-s) iestādei vai iestādēm, kas ir kompetentas šajā jomā;
- d) garantija attiecībā uz izmitināšanas vietas pabeigšanu vai garantija attiecībā uz visu veikto maksājumu atgriešanu gadījumā, ja mitekļis netiek pabeigts, un, vajadzības gadījumā, šādu garantiju darbību reglamentējoši noteikumi.

III PIELIKUMS (ilgtermiņa brīvdienų produkti)
3. panta 2. punktā minētā informācija

- a) Pušu identitāte un uzturēšanās valsts, tostarp konkrēta informācija par tirgotāja tiesisko statusu līguma slēgšanas brīdī, pušu paraksti, kā arī datums un vieta, kur līgums noslēgts;
- b) tiesību, kas ir līguma priekšmets, precīzs raksturs;
- c) precīzs termiņš, kura laikā var izmantot līgumā paredzētās tiesības, un, vajadzības gadījumā, to ilgums; diena, kad patērētājs var sākt izmantot līgumā paredzētās tiesības;
- d) cena, kas jāmaksā patērētājam;
- e) noteikums, kas paredz, ka patērētājs nesedz nekādus citus izdevumus vai neuzņemas citas saistības, kā vien līgumā noteiktās;
- f) norāde par valodu(-ām), ko pēc pārdošanas var izmantot saziņai par jautājumiem, kas attiecas uz līgumu, piemēram, attiecībā uz jautājumiem vai sūdzību izskatīšanu;
- g) informācija par atteikuma tiesībām un to izmantošanas sekas, tostarp precīza norāde par to izmaksu veidu un apjomu, kas patērētājam būs jākompensē saskaņā ar 5. panta 5. punktu, ja viņš izmantos atteikuma tiesības; vajadzības gadījumā, informācija par pasākumiem kredītņēmuma un papildu līgumu, kas saistīti ar šo līgumu, pārtraukšanai gadījumā, ja līgums tiek laužts; informācija par šādas līguma pārtraukšanas sekām;
- h) informācija par aizliegumu veikt avansa maksājumus tā termiņa laikā, kad patērētājam ir tiesības atteikties no līguma saskaņā ar 5. panta 1. līdz 3. punktu;
- i) norāde par to, kam un kādā veidā ir jānosūta paziņojums par līguma pārtraukšanu;
- j) rīcības kodeksu esība, saturs, kontrole un īstenošana;
- k) iespēja risināt strīdus ārpus tiesas kārtībā.

IV PIELIKUMS (tālākpārdošana)
3. panta 2. punktā minētā informācija

- a) Pušu identitāte un uzturēšanās valsts, tostarp konkrēta informācija par tirgotāja tiesisko statusu līguma slēgšanas brīdī, pušu paraksti, kā arī datums un vieta, kur līgums noslēgts;
- b) cena, kas patērētājam jāmaksā par tālākpārdošanas pakalpojumiem;
- c) noteikums, kas paredz, ka patērētājs nesedz nekādus citus izdevumus vai neuzņemas citas saistības, kā vien līgumā noteiktās;
- d) norāde par valodu(-ām), ko var izmantot saziņai ar tirgotāju, piemēram, attiecībā uz jautājumu vai sūdzību izskatīšanu;
- e) informācija par atteikuma tiesībām un to izmantošanas sekas, tostarp precīza norāde par to izmaksu veidu un apjomu, kas patērētājam būs jākompensē saskaņā ar 5. panta 5. punktu, ja viņš izmantos atteikuma tiesības;
- f) informācija par aizliegumu veikt avansa maksājumu, kamēr nav notikusi faktiskā pārdošana vai tālākpārdošanas līgums ir pārtraukts citā veidā;
- g) norāde par to, kam un kādā veidā ir jānosūta paziņojums par līguma pārtraukšanu;
- h) rīcības kodeksu esība, saturs, kontrole un īstenošana;
- i) iespēja risināt strīdus ārpustiesas kārtībā.

V PIELIKUMS (maina)
3. panta 2. punktā minētā informācija

- a) Pušu identitāte un uzturēšanās valsts, tostarp konkrēta informācija par tirgotāja tiesisko statusu līguma slēgšanas brīdī, pušu paraksti, kā arī datums un vieta, kur līgums noslēgts;
- b) tiesību, kas ir līguma priekšmets, precīzs raksturs;
- c) atbilstošs īpašumu apraksts un to atrašanās vieta; ja līguma priekšmets ir izmitināšana citā vietā, nevis nekustamajā īpašumā – atbilstošs naktsmītnes apraksts un tās aprīkojums;
- d) precīzs termiņš, kura laikā var izmantot līgumā paredzētās tiesības, un, vajadzības gadījumā, to ilgums; diena, kad patērētājs var sākt izmantot līgumā paredzētās tiesības;
- e) cena, ko patērētājam jāmaksā, aptuvena summa, ko patērētājam būs jāmaksā par kopīgi izmantojamiem objektiem un pakalpojumiem; ar īpašuma izmantošanu saistīto maksājumu summas aprēķinu kārtība, ar likumu noteiktie obligātie maksājumi (piemēram, nodokļi un nodevas) un administratīvo procedūru izmaksas (piemēram, pārvaldība, uzturēšana un remontdarbi);
- f) noteikums, kas paredz, ka patērētājs nesedz nekādus citus izdevumus vai neuzņemas citas saistības, kā vien līgumā noteiktās;
- g) norāde par valodu(-ām), ko var izmantot saziņai ar tirgotāju, piemēram, attiecībā uz jautājumu vai sūdzību izskatīšanu;
- h) maiņas sistēmas darbības skaidrojums; maiņas iespējas un modalitātes, kā arī pieejamo mītnes vietu skaits un maiņas sistēmas dalībnieku skaits, kā arī konkrētu maiņas variantu piemēri;
- i) informācija par atteikuma tiesībām un to izmantošanas sekas, tostarp precīza norāde par to izmaksu veidu un apjomu, kas patērētājam būs jākompensē saskaņā ar 5. panta 5. punktu, ja viņš izmantos atteikuma tiesības; vajadzības gadījumā, informācija par pasākumiem kredītīguma un papildu līgumu, kas saistīti ar šo līgumu, pārtraukšanai gadījumā, ja līgums tiek laužts; informācija par šādas līguma pārtraukšanas sekām;
- j) informācija par aizliegumu veikt avansa maksājumus tā termiņa laikā, kad patērētājam ir tiesības atteikties no līguma saskaņā ar 5. panta 1. līdz 3. punktu;
- k) norāde par to, kam un kādā veidā ir jānosūta paziņojums par līguma pārtraukšanu;
- l) rīcības kodeksu esība, saturs, kontrole un īstenošana;
- m) iespēja risināt strīdus ārpusstiesas kārtībā.

VI PIELIKUMS

ATBILSTĪBAS TABULA

Direktīva 94/47/EK	Šī direktīva
1. panta pirmā daļa	1. panta 1. punkta pirmā un otrā daļa
1. panta otrā daļa	
1. panta trešā daļa	1. panta 1. punkta trešā daļa
	1. panta 2. punkts
2. pants, pirmais ievilkums	2. panta 1. punkta a) apakšpunkts
-	2. panta 1. punkta b) apakšpunkts (jauns)
-	2. panta 1. punkta c) apakšpunkts (jauns)
-	2. panta 1. punkta d) apakšpunkts (jauns)
2. pants, otrais ievilkums	
2. pants, trešais ievilkums	2. panta 1. punkta e) apakšpunkts
2. pants, ceturtais ievilkums	2. panta 1. punkta f) apakšpunkts
-	2. panta 1. punkta g) apakšpunkts (jauns)
-	2. panta 2. punkts
3. panta 1. punkts	3. panta 2. punkts
3. panta 2. punkts	4. panta 2. punkts
3. panta 3. punkts	3. panta 1. punkts
4. pants, pirmais ievilkums	4. panta 1. punkts, 4. panta 2. punkts
4. pants, otrais ievilkums	4. panta 1. punkts
-	4. panta 3. punkts (jauns)
5. panta 1. punkta ievaddaļa	1. panta 1. punkta trešā daļa
5. panta 1. punkts, pirmais ievilkums	5. panta 1. punkts
5. panta 1. punkts, otrais ievilkums	5. panta 2. punkts
5. panta 1. punkts, trešais ievilkums	5. panta 3. punkts

5. panta 2. punkts

5. panta 3. punkts

5. panta 4. punkts

6. pants

-

-

7. panta pirmā daļa

7. panta otrā daļa

8. pants

9. pants

10. pants

11. pants

-

-

12. pants

-

-

-

13. pants

Pielikums

Pielikuma a) apakšpunkts

Pielikuma b) apakšpunkts

Pielikuma c) apakšpunkts

Pielikuma d) apakšpunkta 1. punkts

Pielikuma d) apakšpunkta 2. punkts

Pielikuma d) apakšpunkta 3. punkts

Pielikuma d) apakšpunkta 4. punkts

5. panta 4. punkts

5. panta 5. punkts

5. panta 6. punkts

6. panta 1. punkts

6. panta 2. punkts (jauns)

7. panta 1. punkts (jauns)

7. panta 2. punkts

7. panta 3. punkts

8. panta 1. punkts

8. panta 2. punkts

9. un 11. pants

1. panta 2. punkts

10. panta 1. punkts (jauns)

10. panta 2. punkts (jauns)

12. pants

13. pants (jauns)

14. pants (jauns)

15. pants (jauns)

16. pants

I un II pielikums

I pielikuma a) apakšpunkts

I pielikuma b) apakšpunkts

I pielikuma c) apakšpunkts

II pielikuma a) apakšpunkts

II pielikuma b) apakšpunkts

II pielikuma c) apakšpunkts

II pielikuma a) apakšpunkts

Pielikuma d) apakšpunkta 5. punkts

Pielikuma e) apakšpunkts

Pielikuma f) apakšpunkts

Pielikuma g) apakšpunkts

Pielikuma h) apakšpunkts

-

Pielikuma i) apakšpunkts

Pielikuma j) apakšpunkts

Pielikuma k) apakšpunkts

-

-

Pielikuma l) apakšpunkts

Pielikuma m) apakšpunkts

-

-

-

-

II pielikuma d) apakšpunkts

I pielikuma d) apakšpunkts

I pielikuma e) apakšpunkts

I pielikuma f) apakšpunkts

I pielikuma h) apakšpunkts

I pielikuma g) apakšpunkts (jauns)

I pielikuma i) apakšpunkts

I pielikuma j) apakšpunkts

I pielikuma k) apakšpunkts

I pielikuma l) apakšpunkts (jauns)

I pielikuma m) līdz o) apakšpunkts

I pielikuma a) apakšpunkts

I pielikuma o) apakšpunkts (jauns)

I pielikuma p) apakšpunkts (jauns)

I pielikuma r) apakšpunkts (jauns)

III līdz V pielikums (jauns)